

Czytania: Rdz 9, 1-13; Ps 102 (101), 16-17. 18-19. 20-21. 29 i 22-23; Akłamacja J 6, 63c. 68c; Ewangelia Mk 8, 27-33

Pierwsze czytanie odzwierciedla ducha epoki, w której ten tekst został napisany. Dwa razy powtarza się jedno zalecenie Bądźcie płodni i mnożcie się. W judaizmie jest to pierwsze i podstawowe przykazanie jakiego należy przestrzegać. Z tego powodu w tradycyjnym judaizmie nie ma zrozumienia dla celibatu. Każdy ma obowiązek spełniać to przykazanie „bądźcie płodni”. W języku hebrajski jednak jest pewna dwuznaczność, ponieważ słowo, które tłumaczymy „bądźcie płodni”, dosłownie oznacza bądźcie owocni, przeżywajcie wasze życie owocnie, płodność jest tylko jednym z aspektów wydawania dobrych owoców w życiu, ale nie jedynym. Życie można przeżyć pięknie i owocnie również żyjąc samemu. Dalej Pan Bóg mówi wprost, że wszystko co się porusza i żyje „jest przeznaczone dla was na pokarm”. Musimy sobie uświadomić, że jeszcze jesteśmy w czasach, kiedy nie było prawa mojżeszowego i nie było podziału na to, co czyste i nieczyste. Ten podział zaczął się od czasów Mojżesza i w tradycyjnym judaizmie trwa nadal. Tymczasem Pan Jezus nauczał, że to co z zewnątrz wchodzi do człowieka, do żołądka, nie może go czynić nieczystym, ale to co wychodzi z wnętrza człowieka to czyni go nieczystym. Ewangelista komentuje, że w ten sposób Jezus uznał wszystkie potrawy za czyste. „Z wnętrza bowiem z serca ludzkiego pochodzą złe myśli nierząd, kradzieże, zabójstwa cudzołóstwa, chciwość, przewrotność, podstęp wyuzdanie, zazdrość, obelgi, pych, głupota. Całe to zło z wnętrza pochodzi i czyni człowieka nieczysty” Mk 7, 18-23. Z Dziejów Apostolskich wiemy, że Piotr w swoje wizji, kiedy zobaczył różne zwierzęta usłyszał głos: „zabijaj Piotrze i jedz”. Kiedy Piotr się wzbraniał, bo nigdy nie bał do ust niczego skażonego lub nieczystego, usłyszał ponownie: „Nie nazywaj nieczystym tego, co Bóg oczyścił” (Dz 11,10). Następuje tutaj powrót to tej pierwotnej idei i błogosławieństwa z czasów Noego. Jest jednak jedno „ale” nie wolno jeść mięsa z „krwią życia”. Sformułowanie hebrajskie mówi, że nie będziesz jadł mięsa „z jego życiem, z jego krwią”. Mięso można jeść i zawsze jakieś krople krwi się tam znajdują więc krew też razem z mięsem można spożywać. Czego więc dotyczy ten zakaz. Chodzi tu wyeliminowanie wszelkiego krwiożerczego bestialstwa wobec zwierząt i ludzi, zabijania, przelewania krwi bez potrzeby czy spożywania mięsa bez kultury. Należy mieć szacunek do życia każdej istoty, bo życie pochodzi od Boga, a symbolem tego życia od starożytności była krew. Dlatego na początku uboju dokonywał kapłan a krew była odseparowana na ofiarę składaną Bogu. Stąd pojawia się później w różnych kulturach ubój rytualny, czyli według zasad, humanitarny, cywilizowany. Pan Bóg stwórca i dawca życia upomni się o każdą lekkomyślnie, niepotrzebnie przelaną krew czy to zwierzęcia czy człowieka. Sformułowanie: „kto przeleje krew ludzką, przez ludzi ma być przelana krew jego...” (Rdz 9,6) trąci starożytną zasadą oko za oko ząb za ząb, czy prawem wendetty, ale tak nie jest. Takie były kiedyś czasy i tylko takie sformułowania przemawiały do ludzi i ich hamowały przed złymi czynami, jest to przestroga, która ma powstrzymać przed agresją i przemocą. Zdanie to jest w Piśmie Świętym nie jako zezwolenie na mordowanie innych, ale silnym obrazem przestrzegającym, mającym wykluczyć jakąkolwiek myśl o zabijaniu człowieka przez człowieka. Idea jest jasna: nie wolno mordować ludzi, ale przekazana jest językiem ludzi tej epoki, w której ten tekst powstawał.

Przymierze z Noem, którego symbolem jest tęcza, jest przymierzem życia, przymierzem troski o życie i o rozwój człowieka. Z naszej strony, my mamy szanować każde życie (każdą istotę żyjącą) a Pan Bóg zobowiązuje się, że nie będzie ponownie potopu.

o. Wiesław Jonczyk SJ